

POHJANMAAN MUSEO
ÖSTERBOTTENS MUSEUM

TARKASTUSKERTOMUS PMA 062

ISOKYRÖ VALTAALA RAPAKKOJENKALLIO

Tarkastuskäynti 29.05.2006

Pentti Risla, mukana aluearkkitehti Liisa Kasi Isonkyrön kunta

Sijainti: PK lehti YKJ: x=6993861 ja y=3265993
KKJ 1: x=6986212 ja y=1570181
z=27

Ilmoittaja: Juhani Loukola, Isokyrö, 050-3726601

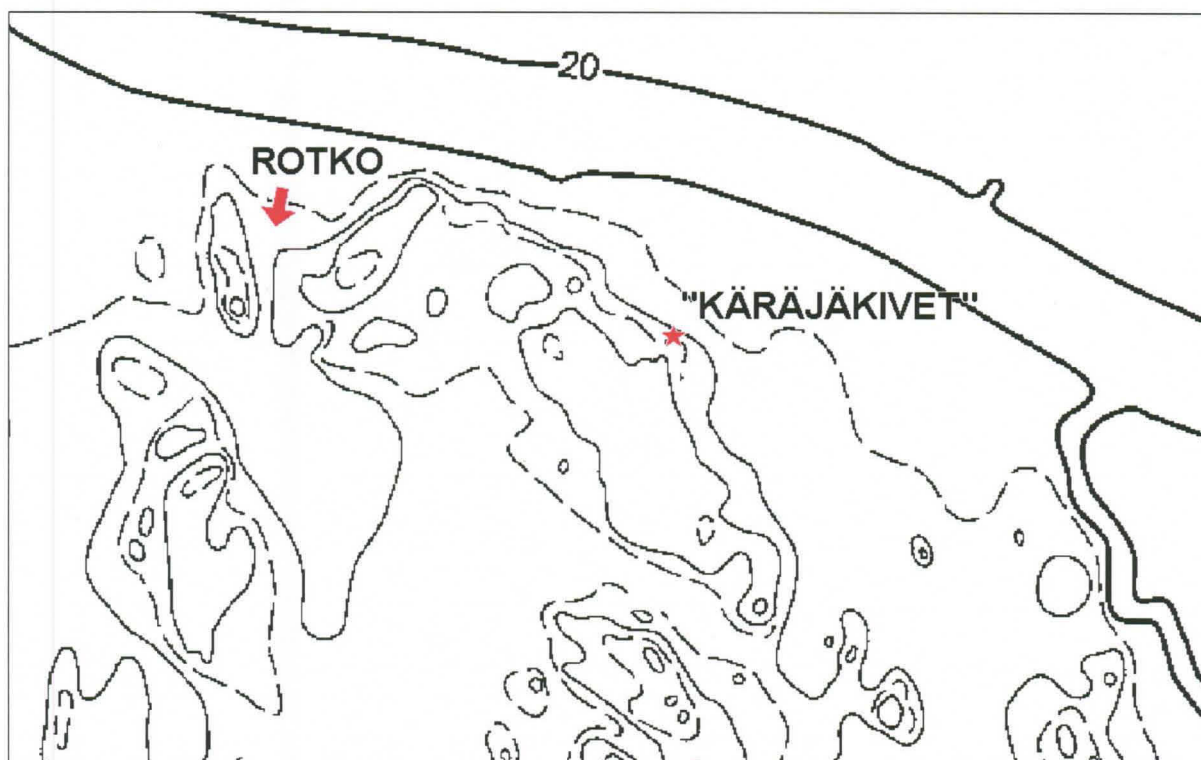
Kohde: Muinaishauta

Kuvaus: Kaava-alueiden tarkastuksen yhteydessä näytti Isostakyröstä kotoisin oleva eläkeläinen Juhani Loukola mielenkiintoisina pitämiään kohteita. Kohde sijaitsee Isossakyrössä Ylipään nuorisoseurantalosta (Valtaalantie 103 61500 ISOKYRÖ) noin 100 m kaakkoon Rapakkojenkallio nimisellä kallioalueella. Kohde on välittömästi pururadan pohjoispuolella avokallion reunalla. Tästä länteen noin 35 m on pururadan eteläpuolella suuri peruskarttaankin merkitty siirtolohkare. Paikkaa on pidetty kärjäkivinä, mutta kyseessä täytyy olla muinaishauta, josta on poistettu pintakiveys. Jäljellä on suuret pohjakivet ja silmäkivi. Kivet ovat erittäin tiiviisti paikallaan ja varsinkin eteläreunalla on suurien kivien muodostama reunakehä vielä selvästi näkyvissä. Aivan vastaavia tyhjätyjä silmäkivellisiä hautoja on esimerkiksi Tervajoen Aittomäen itäpäässä (röykkiöt R63 ja 64 PMA 0413). Avokallio muodostaa pienen notkelman, jota haudan muoto pohjoispuolella seuraa. Tämän täytyy olla paikka, josta Helmer Salmon kuvaamat (SMYA XLII Bild 15) merovinkiajan aseet, kaksiteräinen miekka ja keihäänkärki, todella on löydetty. Haudan koko on N-S 7,5 m ja W-E 6,5 m. Ennen pintakivien poistamista hauta on ollut selvästi Kyrönjoelle näkyvällä hallitsevalla paikalla.

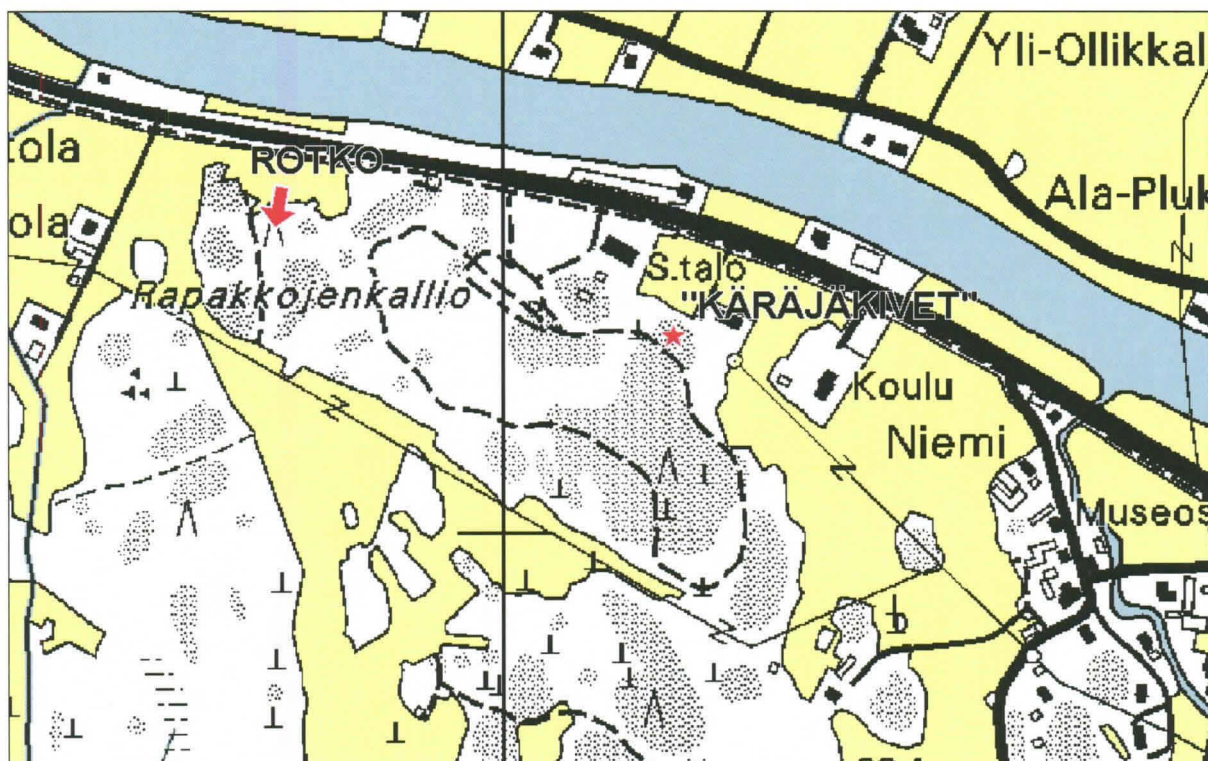
Rapakkojenkallion löydön sijaintitiedot ovat muinaisjäännösrekisterissä kilometriruudun tarkkuudella. Aseiden on väitetty löytyneen maansekaisesta röykkiöstä rotkosta vuonna 1920 (Meinander E-P historia 1 s.199). Rapakkojenkallion länsipäässä on kahden kallion väliin jäävä alue, joka perimätiedon mukaan on löytöpaikka. Asehaudan esineistö rotkossa tuntuu omituiselta kun alueella on selvä silmäkivellinen röykkiön pohja hallitsevalla paikalla. Nyt toteamani silmäkivellisen röykkiön paikkaa on pidetty lasten suussa

kärjäkivinä ja paikalla on vierailtu isokyröläisen Juhani Loukolan mukaan viereisestä koulusta.

Todellinen tapahtumien kulku on luultavasti seuraava. Aikanaan on suoritettu joku työ johon mukulakiviä on tarvittu esim. Osuusmeijerin rakentaminen vuonna 1908. On löydetty aseet silmäkivihaudasta ja hätäpäissään hylätty ne vajaan puolen kilometrin päähän rotkoon kahden kallion väliin Rapakkojenkallion länsireunalle, josta leskirouva Hilmi Knuutman ne myöhemmin löytää. Paikalla ei ole käynyt arkeologia eikä ”kärjäkiviä” ole myöhemmin yhdistetty aselöytöön ja suuremmat muinaishaudan pohjakivet saattaa vieläkin kätkeä polttohautauksen jäänteitä.

Käyrästö 2,5, m välein

Pohjakartta